

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **ČETRANS a. s.**, se sídlem v Ústí nad Labem, Revoluční 3289/13, zastoupeného Mgr. Martinem Šípem, advokátem, se sídlem Převrátiská 330, Tábor, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem v Praze 1 – Malá Strana, Letenská 525/15, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 3. 2010, č.j.: 43/16 710/2010-433,

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení napadeného rozhodnutí, kterým Ministerstvo financí (dále jen „žalovaný“ nebo „ministerstvo“) podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), zamítlo žádost žalobce o prominutí exekučních nákladů za výkon zabavení ve výši 1.512.320,- Kč sdělených Finančním úřadem v Ústí nad Labem exekučním příkazem na prodej nemovitostí ze dne 28. 12. 2009, č.j. 243648/09/214941501401, vydaným podle § 73 odst. 6 písm. d) daňového řádu.

V podané žalobě ze dne 14. 4. 2010 nejprve žalobce konstatoval, že dne 27. 5. 2009 bylo proti němu zahájeno exekuční řízení prodejem podniku a následně dne 27. 8. 2009 bylo proti němu zahájeno na návrh téhož subjektu (Kongresové centrum ILF a.s.) insolvenční řízení, v jehož rámci byl značně omezen hradit své závazky vůči věřitelům. Žalobce tvrdí, že v důsledku uvedeného došlo k poklesu jeho tržeb v průběhu exekučního i insolvenčního řízení o cca 2,7 – 3 mil. Kč měsíčně a žalobce nemohl řádně hradit splátky daňového nedoplatku dle rozhodnutí ministerstva ze dne 12. 5. 2009, č.j. 49/35145/2009-491, kterým byla daňovému subjektu povolena úhrada daňového nedoplatku na dani z přidané hodnoty ve výši 55.800.845,- Kč a penále na dani z přidané hodnoty v částce 5.448.155,- Kč ve splátkách.

Žalobce dále uvedl, že podal žádost o prominutí daňového nedoplatku – příslušenství daně z „důvodu odstranění tvrdosti“, kdy důvody tvrdosti se posuzují individuálně podle celkových poměrů subjektu a podle podmínek případu daňového řízení. Žalobce tvrdí, že v daném případě nebyly tyto skutečnosti řádně posouzeny a zhodnoceny.

V žádosti žalobce popsal své poměry v důsledku exekučního a insolvenčního řízení vedeného na návrh společnosti Kongresové centrum ILF a.s., jenž vyústily v neschopnost řádně hradit splátky daňového nedoplatku dle rozhodnutí ministerstva ze dne 12. 5. 2009, č.j. 49/35145/2009-491. Žalobce uvedl v žádosti, že postup jmenované společnosti měl vůči němu šikanózní povahu a takto byl označen i v rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 45 INS 5652/2009-A-137.

Žalobce nesouhlasí s žalovaným, který v napadeném rozhodnutí uvedl, že důvody uvedené v žádosti nelze akceptovat, protože v období o insolvenčním návrhu byly hrazeny daňovým subjektem pohledávky jiných věřitelů, avšak splátkový kalendář stanovený několikrát daňovému subjektu ministerstvem nebyl opakovaně respektován.

I když žalobce nepopírá, že konstatování žalovaného o úhradách pohledávek jiným věřitelům v průběhu insolvenčního řízení je pravdivé, nelze dle názoru žalobce rozhodnutí stavět na této obecné skutečnosti a přitom nezohlednit celkové poměry žalobce a podmínky daného případu. Žalobce přitom v návrhu uvedl, že v důsledku insolvenčního řízení došlo k poklesu jeho tržeb o cca 2,7 – 3 mil. Kč měsíčně. I v této situaci bylo nutno hradit běžné provozní výdaje a uhradit cca 40 mil. vůči konkurzním věřitelům. Exekuční příkaz Finančního úřadu v Ústí nad Labem byl vydán právě v této době, kdy žalobce čelil insolvenčnímu návrhu.

Závěrem žalobce uvedl, že dle jeho názoru předepsání exekučních nákladů za výkon rozhodnutí ve výši cca 1,5 mil. Kč již lze považovat za „tvrdost“ a lze jej korigovat prostřednictvím mimořádného opravného prostředku, kterým je prominutí daně.

V písemném vyjádření k žalobě navrhl žalovaný zamítnutí žaloby a ve vztahu k jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující:

- k námitce, že nebyly řádně posouzeny celkové poměry žalobce a podmínky daného případu, že tyto skutečnosti byly řádně posouzeny i zhodnoceny. Žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č.j. 8 Afs 85/2007-54, ve kterém se Nejvyšší správní soud vyjadřuje k pojmu správního uvážení a způsobu, jakým musí být správní uvážení užíváno. Rozhodnutí o prominutí daně je vydáváno ve sféře volného uvážení, při němž je správní orgán omezován principy uvážení platícími v moderním právním státě, zejména principem legitimního očekávání, který se projevuje tak, že správní orgán za obdobných a srovnatelných podmínek v jiných případech daň prominul a daňový subjekt důvodně předpokládá, že tomu tak bude i v jeho případě. Ministerstvo v žádném obdobném případě exekuční náklady za výkon zabavení podle § 55 daňového řádu neprominulo. Žalovaný poukázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2007, č.j. 7 Afs 45/2007-251, ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval vázaností správních orgánů vlastní správní praxí.

Ministerstvo posoudilo nejen skutečnosti uváděné daňovým subjektem, nýbrž i podklady předložené správcem daně ve vztahu k plnění daňových povinností žalobce. Z podkladů

vyplývá, že žalobci byly opakovaně správcem daně i ministerstvem povoleny splátky, které nebyly daňovým subjektem opakovaně dodrženy. Z protokolu z jednání u Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 45 INS 5652/2009 je zřejmé, že žalobce i v řízení o návrhu na insolvenčním řízení vůči některým subjektům splátkový kalendář dodržoval, nikoli však ve vztahu ke správci daně.

- k námitce, že *exekuční příkaz Finančního úřadu v Ústí nad Labem byl vydán právě v této době, kdy žalobce čelil insolvenčnímu návrhu*, že správce daně i ministerstvo jsou rovněž věřiteli a snažili se vyjít vstříc žalobci rozhodnutími o povolení splátek. Žalobce však i v řízení o návrhu na insolvenčním řízení na rozdíl od správce daně vůči některým subjektům splátkový kalendář dodržoval, bylo proto zcela legitimní zahájit daňovou exekuci. Exekučním příkazem byly přitom postiženy nemovitosti žalobce tak, aby nedošlo k omezení jeho hospodářské činnosti;

- k námitce, že *již předepsání exekučních nákladů za výkon rozhodnutí ve výši cca 1,5 mil. Kč lze považovat za „tvrdost“, které může být korigováno prostřednictvím prominutí daně*, že ust. § 55 daňového řádu není možno aplikovat ve vztahu k daňovým povinnostem stanoveným zákonem. V daném případě vzniká povinnost k úhradě dlužníkovi podle § 73 odst. 6 daňového řádu mimo jiné odesláním exekučního příkazu a podle ust. § 73 odst. 2 daňového řádu činí náhrada nákladů za výkon zabavení 2 % vymáhaného nedoplatku. Tato výše je dána zákonem a nelze ji s použitím ust. § 55 daňového řádu moderovat s ohledem na konkrétní poměry a situaci dlužníka.

Závěrem žalovaný uvedl, že rozhodnutí o prominutí příslušenství daně podle § 55a odst. 4 daňového řádu nemusí obsahovat odůvodnění.

Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou ze dne 6. 9. 2010, v níž zopakoval svůj nesouhlas s názorem žalovaného v jeho vyjádření týkající se správnosti posouzení konkrétního případu s ohledem na důvody uváděné jím v podané žádosti o prominutí, a zároveň poukázal na ust. § 32 odst. 3 daňového řádu, dle něhož správce daně uvede v rozhodnutí stručně a jasně důvody pro vydání rozhodnutí a rovněž na ust. 177 odst. 1 správního řádu, z něhož dle žalobce vyplývá, že základní zásady správního řízení se použijí i v daňovém řízení.

Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti:

Dne 28. 12. 2009 Finanční úřad v Ústí nad Labem vydal exekuční příkaz na prodej nemovitostí proti povinnému ČETRANS a. s. k vymození částky 75 616 058,-Kč s tím, že celková částka nedoplatků se zvyšuje o exekuční náklady ve výši 1 512 320,- Kč.

Dne 6. 1. 2010 povinný (žalobce) podal žádost o prominutí exekučních nákladů z důvodů odstranění tvrdosti. Žádost odůvodnil tak, že proti němu byl podán společností Kongresové centrum ILF a. s. šikanózní návrh na zahájení insolvenčního řízení, který způsobil jeho dočasnou platební neschopnost a způsobil tak objektivní nemožnost řádně uhradit splátku daňového nedoplatku dle rozhodnutí ministerstva ze dne 12. 5. 2009, č.j. 49/35145/2009-491, kterým byla daňovému subjektu povolena úhrada daňového nedoplatku na dani z přidané hodnoty ve výši 55.800.845,- Kč a penále na dani z přidané hodnoty

v částce 5.448.155,- Kč ve splátkách. Šikanózní povahu návrhu potvrzuje i rozhodnutí Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2009, č.j. 45 INS 5652/2009-A-137. V důsledku insolvenčního řízení došlo k poklesu jeho tržeb o cca 2,7 – 3 mil. Kč měsíčně. Vzhledem k tomu, že daňový subjekt se snaží své závazky vůči správci daně hradit dle možností, které mu umožní jeho další ekonomickou existenci, není nutno řešit úhradu daňových nedoplatků formou daňové exekuce, která znamená další ekonomické zatížení daňového subjektu ve formě předepsaných exekučních nákladů za výkon zabavení.

K žádosti ministerstva o sdělení informací ohledně vymáhání daňových nedoplatků společností ČETRANS a. s. sdělilo Finanční ředitelství v Ústí nad Labem přípisem ze dne 5. 5. 2010, že dle rekapitulace podaných žádostí jmenovanou společností vyplývá, že

- první žádost byla podána v r. 1996,
- daňovým subjektem bylo podáno 19 žádostí o povolení splátek či posečkání daně, z toho jsou 3 dosud v řízení,
- k žádostem byla vydána kladná rozhodnutí, z toho 6 x o žádosti rozhodovalo ministerstvo,
- daňový subjekt nedodržel 11 splátkových kalendářů, z toho 3 kalendáře, o nichž rozhodovalo ministerstvo.

Po opětovném porušení splátkového kalendáře schváleného ministerstvem a po zastavení řízení o insolvenčním návrhu dne 15. 12. 2009, vydal správce daně dne 28. 12. 2009 exekuční příkaz na prodej nemovitostí. Po doručení exekučního příkazu jmenovaná společnost opět požádala o povolení splátek a podala rovněž žádost o odklad daňové exekuce a žádost o prominutí exekučních nákladů za výkon zabavení. Závěrem Finanční ředitelství v Ústí nad Labem uvedlo, že aktuální nedoplatky daňového subjektu činí dle stavu osobního daňového účtu ke dni 12. 4. 2010 celkem 99 208 227,- Kč.

Dne 3. 3. 2010 vydal žalovaný napadené rozhodnutí č.j.: 43/16 710/2010-433, kterým žádost žalobce ze dne 6. 1. 2010 zamítl. Žalovaný v odůvodnění mj. uvedl, že důvody uvedené v žádosti tj. odstranění tvrdosti, která představuje další ekonomické zatížení ve formě předepsaných exekučních nákladů za výkon zabavení, nelze akceptovat, neboť v období řízení o insolvenčním návrhu byly daňovým subjektem hrazeny pohledávky jiných věřitelů, ale splátkový kalendář stanovený několikrát ministerstvem nebyl společností ČETRANS a.s. opakovaně respektován (viz rozhodnutí ministerstva o povolení splátek č.j. 49/35145/2009-491 a č.j. 49/35147/2009-493).

Správní spis obsahuje i kopii rozhodnutí ministerstva týkající se žalobce o povolení splátek ze dne 22. 2. 2007, č.j. 49/18284/2007-491, ze dne 12. 5. 2009, č.j. 49/35145/2009-491 a ze dne 11. 8. 2009, č.j. 49/35147/2009-493), včetně doručenek prokazujících jejich doručení žalobci.

Soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce již v žalobě výslovně uvedl, že navrhuje, aby soud rozhodl bez jednání a žalovaný (výzva k vyjádření ohledně možnosti rozhodnout ve věci bez jednání byla žalovanému doručena dne 2. 6. 2010) ve lhůtě stanovené soudem nevyjádřil nesouhlas s tím, aby soud rozhodl bez jednání (§ 51 s.ř.s.).

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., dále jen „s.ř.s.“). Po provedeném řízení soud dospěl k názoru, že žaloba není důvodná.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle § 55a odst. 1 daňového řádu *ministerstvo může daň zcela nebo částečně prominout z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti.* Ze znění ustanovení zcela jasně vyplývá, že ministerstvo daň prominout může, ale i nemusí. Záleží tak na jeho správním uvážení. Rozhodnutí založené na správním uvážení přezkoumává soud zejména z hlediska, zda správní orgán shromáždil dostatečné důkazy, na jejichž základě může k úvaze přistoupit, zda tyto důkazy provedl zákonným způsobem, zda jeho úvaha nevybočuje z mezí stanovených zákonem a zda je v souladu s pravidly logického uvažování (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 13. 1. 1995, č.j. 6 A 129/93-20, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č.j. 5 Azs 47/2003-48). Soud posoudil správní uvážení žalovaného a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rámci zákonných mezí a nebylo žalovaným zneužito.

V první řadě je třeba upozornit, že žalobce nijak nerozporuje skutečnost, že mu byly opakovaně správcem daně i žalovaným stanovovány splátkové kalendáře a tyto byly opakovaně nedodrženy. Nerozporuje ani skutečnost, že jiným věřitelům i v průběhu insolvenčního řízení plnil, kdežto správci daně nikoliv. Dle soudu nelze žalovanému úspěšně vytýkat, že žádosti žalobce o prominutí (příslušenství) daně nevyhověl vzhledem k předešlému chování žalobce. Pokud se žalobce jednáním jiného subjektu (šikanózním postupem společnosti Kongresové centrum ILF a. s.) dostal do dočasné platební neschopnosti, nic mu nebránilo o této skutečnosti vyrozumět správce daně (ještě před vydáním exekučního příkazu) a požádat ho o posečkání s plněním splátkového kalendáře. Toto však neučinil a sám se tak dostal do situace, kdy správce daně musel přistoupit u dlužníka k užití zákonného prostředku, jenž by mu mohl pomoci k uspokojení jeho pohledávky. Nelze odhlédnout od skutečnosti, že žalobci byly splátkové kalendáře stanovovány na jeho žádost opakovaně a tyto byly opakovaně nedodržovány, je tedy přirozené, že důvěra žalovaného v žalobcovu vůli nedoplatky zaplatit poklesla. Četnost podávaných žádostí o povolení splátek či posečkání daně od r. 1996 (19 žádostí), ale i skutečnost, že po vydání rozhodnutí o stanovení splátkového kalendáře je žalobce v 11 případech nedodržel, vypovídá nejen o liknavém přístupu žalobce k plnění jeho daňových povinností, ale i o mylném přesvědčení žalobce, že i za tohoto stavu, kdy si dobrovolně své daňové povinnosti neplní, se mu od správce daně, potažmo žalovaného, dostane dobrodiní ve formě prominutí daňové povinnosti. Žalobce zde opomíjí skutečnost, že ministerstvo návrhu žalobce vyhovět může, ale i nemusí (a to právě s ohledem na okolnosti daného případu, přičemž u žalobce je zřejmé nejen, že své povinnosti řádně neplní, ale i že chronicky podává žádosti o povolení splátek či posečkání daně, které následně opakovaně nedodrжуje). Žalobcův vztah k plnění daňových povinností pak dokresluje skutečnost, že v období řízení o insolvenčním návrhu byly daňovým subjektem hrazeny pohledávky jiných věřitelů, ale splátkový kalendář stanovený ministerstvem nebyl společností ČETRANS a.s. respektován, přesto i poté svými návrhy usiluje o odklad daňové exekuce či o prominutí exekučních nákladů za výkon zabavení. Lze rovněž dodat, že pokud žalobce poukazuje na skutečnost, že již v žádosti uvedl, že postup společnosti Kongresové centrum ILF a.s. měl vůči němu šikanózní povahu (a takto byl označen i v rozhodnutí Krajského soudu Ústí nad Labem ze dne 15. 12. 2009, sp. zn. 45 INS 5652/2009-A-137) a žalovaný se k této skutečnosti nevyjádřil, soud má za to, že sama tato skutečnost není pro rozhodnutí ve věci rozhodná, neboť nebylo na žalovaném hodnotit povahu postupu společnosti Kongresové centrum ILF a.s. vůči žalobci, a dospěl-li ve svém rozhodnutí k takovému závěru Krajský soud Ústí nad Labem dne 15. 12. 2009, měla tato skutečnost

význam právě pro řízení probíhající u tohoto soudu a ve svém důsledku nemohla vyvrátit důvody, o něž opřel své rozhodnutí žalovaný, tak jak bylo podáno výše.

Soud však nemůže souhlasit s názorem žalovaného, že rozhodnutí o žádosti o prominutí daně nemusí obsahovat odůvodnění. Jak vyplývá z ustálené judikatury jak krajských soudů tak Nejvyššího správního soudu, rozhodnutí o prominutí daně je rozhodnutím, které je přezkoumatelné ve správním soudnictví, a to co do dodržení předepsaného procesního postupu a co do dodržení mezi správního uvážení či jeho (možného) zneužití (viz např. nálezný pléna Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2011, sp.zn. Pl. ÚS 46/10 či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2005, č.j. 6 A 69/2000-55). Z uvedeného tedy zcela logicky vyplývá, že pokud má být rozhodnutí o prominutí daně přezkoumatelné ve správním soudnictví, musí toto rozhodnutí vždy obsahovat odůvodnění. Tomu nebrání ani skutečnost, že požadavek na odůvodnění není v zákoně explicitně upraven, resp. že v daném případě právní úprava výslovně umožňuje rozhodnutí neodůvodňovat. Nicméně napadené rozhodnutí je odůvodněno v míře, která umožňuje závěr soudu, že důvody v něm uvedené svědčí o vyloučení libovůle rozhodujícího správního orgánu, a proto soud neshledal důvod jej zrušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Podstatným rovněž je, že důvody uvedené v napadeném rozhodnutí neodporují zásadám logiky a jsou v souladu s podklady shromážděnými ve správním spise.

Pro úplnost soud uvádí, že se nezabýval námitkou žalobce, že nebyly aplikovány základní zásady činnosti správních orgánů ve správním řádu, neboť námitka byla uplatněna v rozporu se zásadou koncentrace řízení až v replice ze dne 6. 9. 2010, tedy po uplynutí dvouměsíční lhůty, v níž bylo možno žalobu rozšířit o další žalobní body.

Z těchto všech výše uvedených důvodů soud shledal žalobu nedůvodnou a jako takovou ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný správní orgán, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 17. ledna 2013

JUDr. Ludmila Sandnerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Jeklová